

Jaarverslag 2022

Kinderwoud

Inhoudsopgave

1. Profiel van de organisatie	4	5. Pedagogisch beleid	13
1.1 Dit doen we	4	5.1 Pijlers Kinderwoud	13
1.2 Onze missie	4	5.2 Beleidsontwikkelingen	14
1.3 Onze visie	4	5.3 Voorschoolse educatie (VE)	14
1.4 Maatschappelijke en ideologische doelstelling	5		
1.5 Organisatiestructuur	5	6. Ouders en medewerkers praten mee	15
1.6 Spiekr, kenniscentrum kindontwikkeling	5	6.1 Oudermedezeggenschap	15
		6.2 Ondernemingsraad	16
2. Onze uitgangspunten	6	6.3 Raad van Toezicht	16
2.1 Wetenschappelijk onderzoek	6		
2.2 Van wetenschap naar praktijk - Brainwave	6	7. Onze medewerkers	20
2.3 Ontwikkelingsgericht werken	7	7.1 Aantal medewerkers	20
		7.2 Deeltijdfactor	20
3. Hoogtepunten 2022	8	7.3 Leeftijdsopbouw	21
		7.4 Instroom	21
4. Kwaliteit	11	7.5 Uitstroom	21
4.1 Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK)	11	7.6 Deskundigheidsbevordering	22
4.2 GGD	11	7.7 Verzuim	22
4.3 Ongevallen en incidenten	12		
4.4 Klantevaluaties	12	8. Financieel perspectief (24 t/m 29)	24
4.5 Klachten	12		
		9. Locaties	30

Voorwoord

Anno 2022 begeleiden we dagelijks ruim 6000 kinderen in hun ontwikkelingsmogelijkheden en daar zijn we trots op! Trots omdat we kwalitatief hoogwaardige kinderopvang bieden die door onze ouders met een dikke acht wordt gewaardeerd.

We hebben tijdens de coronaperiode met elkaar het uiterste voor elkaar gekregen. Soms moesten we de opvang anders organiseren, maar we hebben al 'onze' kinderen kunnen opvangen. In maart 2022 zijn de laatste coronamaatregelen losgelaten, maar we zien helaas ook dat corona veel impact heeft gehad. Ons ziekteverzuim is momenteel hoger dan we gewend zijn. Daarnaast horen we in de media dat er weinig werkloosheid is. Dat is natuurlijk goed nieuws, het zorgt voor een stijgende vraag naar kinderopvang. Een uitdaging voor ons: we moeten ervoor zorgen dat we voldoende personeel hebben én dat de kwaliteit van onze opvang hoog blijft. Het goede nieuws is: dat lukt! Enige reserve is wel op z'n plaats: de vraag naar opvang blijft groeien, dus ook de druk op onze dienstverlening blijft bestaan.

Groei op zich is geen doel van Kinderwoud. Wel willen we graag onze bestaande relaties met het onderwijs versterken omdat we ervan overtuigd zijn dat een intensieve samenwerking de ontwikkelingskansen van kinderen bevordert. We willen het beste uit de werelden van opvang en onderwijs verbinden. Er zijn diverse IKC-locaties geopend, nieuwe IKC-trajecten opgestart, we nemen centrumcoaches aan om de twee verschillende disciplines te verbinden en we organiseren IKC-avonden voor professionals rondom de ontwikkeling van het kind. Daarnaast fuseren scholen waardoor ons werkgebied ook mee verandert.

We zijn een maatschappelijke organisatie en het kind staat bij ons centraal. Afgelopen februari hebben we bijvoorbeeld de failliete opvang Thuis bij Thea in de gemeente Súdwest Fryslân overgenomen. We zijn opgelucht en blij dat we de continuïteit en de kwaliteit van de opvang van deze kinderen hebben kunnen waarborgen. We kunnen met trots zeggen dat de overname soepel is verlopen en alle locaties open zijn gebleven. De medewerkers, die van Thuis bij Thea zijn meeverhuisd naar Kinderwoud, zijn tevreden en we krijgen goede signalen van de ouders van de kinderen.

Eind 2022 ben ik verkozen als bestuurslid van de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang. De BMK vertegenwoordigt het belang van maatschappelijke kinderopvangorganisaties. Ik kijk ernaar uit om ook landelijk – naast mijn functie als bestuurder van Kinderwoud – mijn steen bij te dragen voor de toekomstige generatie.

De komende jaren gaan we ons voorbereiden op de bijna gratis kinderopvang in 2025. Mogelijk gaat dit een verdere groei van de branche betekenen. Kinderwoud juicht deze ontwikkeling van harte toe, juist om de segregatie die nu aanwezig is in de kinderopvang te neutraliseren.

"We zetten als organisatie alles op alles om onze kinderopvang toegankelijk te maken voor alle kinderen, we zorgen ervoor dat de kwaliteit van de opvang gewaarborgd wordt."

Want kinderopvang speelt een ontzettend belangrijke rol in de ontwikkeling van onze kinderen. Uiteindelijk willen we graag dat kinderopvang een basisvoorziening is, zodat we alle kinderen optimale ontwikkelingskansen kunnen bieden. Kinderwoud heeft daarbij in de afgelopen jaren altijd adequaat op nieuwe ontwikkelingen in kunnen spelen. Dat sterkt ons in het vertrouwen dat we ook deze uitdaging goed aan kunnen.

Vanessa Weewer, directeur/bestuurder

1. Profiel van de organisatie

1.1 Dit doen we

Kinderwoud biedt alle vormen van kinderopvang aan ruim 6000 kinderen van 0 tot 13 jaar in Friesland:

- Kinderdagopvang (voor kinderen van 0 - 4 jaar)
- Peuteropvang (voor kinderen van 2 tot 4 jaar)
- Buitenschoolse opvang (voor kinderen van 4 tot 13 jaar)
- Gastouderopvang (voor kinderen van 0 tot 13 jaar)

In een warme, vertrouwde en veilige omgeving zorgen we ervoor dat een kind zich optimaal kan ontwikkelen en een geweldige tijd beleeft op onze kinderopvang. We verzorgen de kinderopvang op 70 fysieke locaties in acht gemeenten in Friesland, we hebben daarbij nauwe samenwerkingsrelaties met tien onderwijskoepels. Daarnaast verzorgen 5 franchiselocaties kinderopvang en wordt de gastouder- en thuisopvang verzorgd door 73 gastouders.

1.2 Onze missie

Kinderwoud richt zich op een krachtige kernboodschap: Elke dag een mooie dag! Het is onze missie om voor elk kind, elke ouder/verzorger én elke medewerker van elke dag iets moois te maken. Al het goede dat een kind op jonge leeftijd krijgt aangereikt, is een verrijking voor de rest van zijn leven.

1.3 Onze visie

Onze pedagogische visie

Het kind staat bij ons centraal, zonder daarbij de belangen van ouders/ verzorgers en medewerkers uit het oog te verliezen. We hebben oog voor de eigenheid en persoonlijkheid van elk kind. Onze deskundige pedagogisch medewerkers en gastouders bieden een warme, geborgen sfeer waarin ieder kind de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. Elk kind wordt GEZien! vat onze visie mooi samen. De drie hoofdletters geven onze kernwaarden en daarmee ons onderscheidend vermogen aan: Geborgenheid, Eigenheid en Zelfontplooiing. Vanuit deze kernwaarden dagen we elk kind uit om spelenderwijs nieuwe dingen te ontdekken en zichzelf in zijn eigen tempo te ontwikkelen.

Onze organisatievisie

De organisatievisie van Kinderwoud laat zich voor de komende jaren het beste als volgt verwoorden: we bieden rijke ontwikkelingskansen aan kinderen en streven hierbij naar een hoge kwaliteit. We zijn ingericht als een lerende organisatie en blijven onze vakkennis ontwikkelen. We zijn de expert op het gebied van opvang en pedagogiek en een duurzame, kwalitatieve en toonaangevende samenwerkingspartner voor onderwijs, gemeenten en ouders.

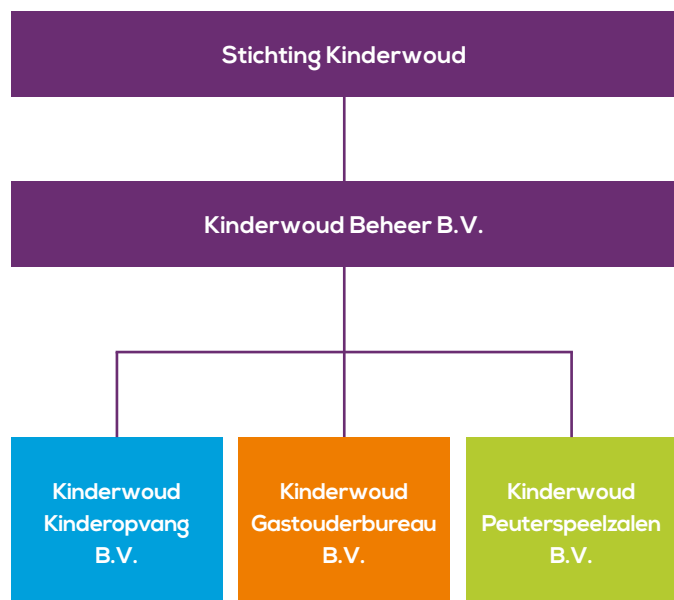
1.4 Maatschappelijke en ideologische doelstelling

Kinderwoud is een onderneming met een maatschappelijke en ideologische doelstelling. Dit zie je terug in hoe we georganiseerd zijn. We zijn een stichting met daaronder verschillende BV's. Gezien onze maatschappelijke verantwoordelijkheid streven we naar een rendementsdoelstelling in plaats van een winstdoelstelling. Voor het voortbestaan van de stichting is het van belang om een minimumrendement te behalen zodat we ook in de toekomst goede en verantwoorde opvang en ontwikkeling kunnen bieden. We streven daarbij naar een rendement van 3%.

1.5 Organisatiestructuur

Kinderwoud kent het Raad van Toezicht model volgens de Good Governance Code. De drie leden van het stichtingsbestuur fungeren als Raad van Toezicht (RvT). De RvT houdt toezicht op het bestuur en het beleid van Kinderwoud Beheer BV. De directeur-bestuurder is belast met het besturen van Kinderwoud Beheer BV en de onderliggende BV's.

Figuur 1: Raad van Toezicht model conform de Good Governance Code (zie jaarverslag 2020)

1.6 Spiekr, kenniscentrum kindontwikkeling

Spiekr is het gezamenlijke kenniscentrum voor kindontwikkeling van Sinne kinderopvang en Kinderwoud. Het is een zelfstandige organisatie met de doelstelling om de ontwikkeling van kinderen optimaal en in brede zin te ondersteunen en te stimuleren.

Het jaar 2022 was voor Spiekr een bijzonder jaar. Het eerste jaar sinds de oprichting dat er geen (Covid-gerelateerde) beperkingen waren. Er was letterlijk volop ruimte om aan de slag te kunnen. Met een flinke dosis ondernemerschap en ambitie timmerde Spiekr flink aan de weg: zowel inhoudelijk als financieel zijn de resultaten boven verwachting. Een aantal producten en diensten die hebben bijgedragen aan het succes:

- Het leveren van een branche-erkende scholing "Kinderopvang" voor 80 zij-instromers.
- Samen met een partner levert Spiekr een uiterst efficiënte en betaalbare combinatietraining voor kinder-EHBO en BHV.
- Ontwikkeling van de branche-erkende scholing "Werken met baby's" die in 2022 is geaccrediteerd door het FCB.
- Detachering van meerdere medewerkers bij gemeenten en onderwijs
- Meerdere adviestrajecten rondom IKC-vorming

Er zijn 5 mensen ofwel direct bij Spiekr in dienst of gedetacheerd via een van de oprichters. Daarnaast is er een groeiend aantal zelfstandigen actief voor Spiekr. Eind 2022 is besloten om te zoeken naar eigen huisvesting: een uitvalsbasis voor verdere groei.

2. Onze uitgangspunten

Onze visie op opvang en opvoeding van kinderen wordt voor een belangrijk deel ingegeven door de resultaten van internationaal wetenschappelijk onderzoek. Hieruit blijkt dat begeleiding van kinderen in de eerste levensjaren cruciaal is voor hun verdere ontwikkeling.

2.1 Wetenschappelijk onderzoek

Breinontwikkeling

Vanaf de geboorte is het brein de motor achter leervermogen en gedrag. Leervermogen en gedrag zijn op hun beurt enorm belangrijk voor de manier waarop kinderen en volwassenen zich ontwikkelen en bepalend voor de plek die ze zich verwerven in de maatschappij. De ontwikkeling van het kindbrein tot volwassen brein duurt ongeveer 25 jaar en wordt bepaald door wat het kind in zijn omgeving aangeboden krijgt. Hoe meer kinderen kunnen ontdekken en worden gestimuleerd, des te meer de hersenen leren en zich ontwikkelen.

Hechting

Een goede hechting is essentieel voor een goede emotionele en sociale ontwikkeling. Onderzoek wijst uit dat kinderen die zich in het eerste jaar van hun leven goed hebben kunnen hechten aan een beperkt aantal personen, sociaal-emotioneel beter functioneren dan kinderen die niet de mogelijkheid hebben gehad zich veilig te hechten.

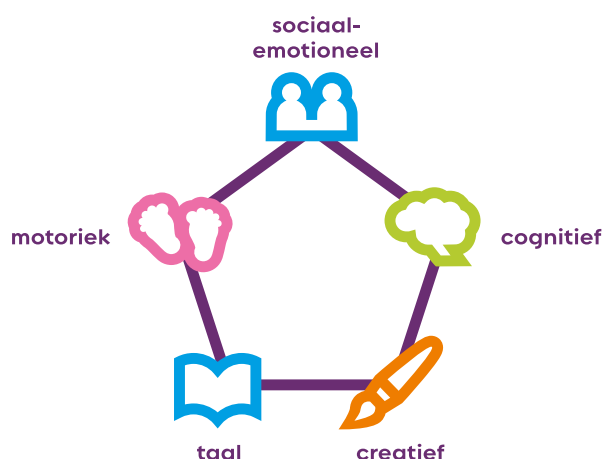
2.2 Van wetenschap naar praktijk - Brainwave

Specialistische kennis over het kindbrein is nodig om als professionals het verschil te maken. Om de ontwikkelingen binnen de wetenschap nauw te volgen en ons werk naar een nog hoger plan te brengen, hebben we Brainwave ontwikkeld. Een programma met lezingen, workshops en trainingen voor onze medewerkers, ouders en relaties (onderwijs, gemeenten, GGD en collega organisaties).

We richten ons bij het vormgeven van onze kinderopvang op een aantal belangrijke pijlers: spelend leren, bewegen, muziek en gezonde voeding. De focus ligt op deze speerpunten omdat dit wetenschappelijk onderbouwde thema's zijn die positief bijdragen aan de (brein)ontwikkeling van het kind. Deze pijlers zijn volledig geïntegreerd in ons opleidingsjaarplan en activiteitenprogramma's. Daarbij zorgen we voor een basis van vertrouwen en geborgenheid, een uitdagende speel-leeromgeving voor (talent)ontwikkeling en begeleiding van bewust bekwame professionals.

Kinderwoud | Ontwikkelmodel 0-4 jaar

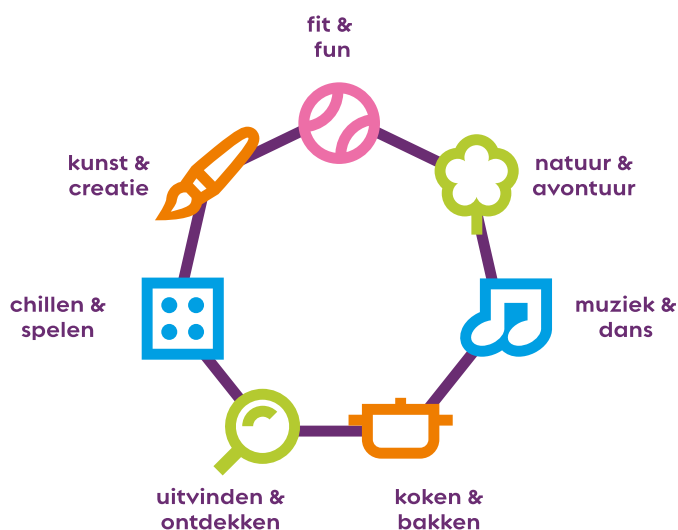
Op de buitenschoolse opvang is het aanbod gericht op het stimuleren van talenten bij kinderen. De ontwikkelingsgebieden in het ontwikkelmodel zijn aangepast, zodat het beter aansluit bij de belevingswereld van de kinderen. We werken met de talentgebieden 'fit & fun', 'natuur & avontuur', 'muziek & dans', 'koken & bakken', 'uitvinden & ontdekken', 'chillen & spelen' en 'kunst & creatie'. Onze pedagogisch medewerkers betrekken de kinderen actief bij het kiezen en organiseren van activiteiten binnen een thema en luisteren daarbij naar hun eigen ideeën en inbreng.

2.3 Ontwikkelingsgericht werken

In elke ontwikkelingsfase vragen kinderen om een bepaald aanbod van activiteiten en materialen. We werken volgens het zogenoemde 'ontwikkelmodel'. Zo ontstaat er op de kinderdagopvang en de peuteropvang een gevarieerd en leeftijdsgericht activiteitenaanbod en komen alle ontwikkelingsgebieden aan de orde:

- Taal: het ontwikkelen van taal en communicatie.
- Motoriek: het stimuleren van het bewegen (grote en fijne motoriek) en het ontwikkelen van de zintuigen (voelen, zien, ruiken, horen en proeven).
- Creatief: het leren uiten in kleur, klank, geur, smaak, vorm of beweging.
- Cognitief: het leren begrijpen en benoemen, oorzaak en gevolg, ordenen en meten.
- Sociaal-emotioneel: het vertrouwen in jezelf en anderen krijgen en houden, het leren omgaan en herkennen van gevoelens in jezelf en bij anderen. Het ontwikkelen van sociale contacten, het gevoel erbij te horen, rekening houden met elkaar en verbondenheid met de groep te voelen.

Kinderwoud | Ontwikkelmodel 4-13 jaar

3. Onze hoogtepunten

Thema's

Kinderwoud werkt per jaar met vier centrale Kinderwoudthema's. De activiteiten zijn gericht op de leeftijd en de (talent)ontwikkeling van kinderen. Door gedurende een langere periode aan een thema te werken, met bekende en nieuwe begrippen, gaat het meer bij de kinderen leven en bekijft het beter. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen en alle zintuigen worden ingezet. Het werken aan een thema is een sociaal proces met de mogelijkheid tot experimenteren.

Kinderwoudthema's in 2022 waren:

Winter	Missie Ruimte
Lente	Zigzag door de Zoo
Zomer	Diep in de Zee
Herfst	Ajuparaplu

Bij ieder thema geven we de locaties en kinderen een themaopdracht mee, sluiten we aan op de actualiteit, organiseren we workshops en gaan we een dagdeel op excursie. Voorbeelden hiervan zijn: Repticura bezocht met diverse reptielen een aantal BSO-locaties (Zigzag door de Zoo), we gingen naar de onderwaterexpositie in het Fries Museum (Diep in de zee) en workshopdocent Ute Kaiser gaf op locatie een kleurrijke en herfstige workshop (Ajuparaplu).

DoenKids

De centrale Kinderwoudthema's staan in DoenKids inclusief een activiteiten aanbod aangevuld met workshops en excursies. Alle groepen kunnen van deze activiteiten een eigen programma maken. Het programma bestaat uit een mix van activiteiten die aansluiten bij de ontwikkelingsbehoefte en talentontwikkeling van de kinderen in de groep. Ouders ontvangen het programma via de OuderApp.

VVE-activiteiten

De activiteiten van de Uk en Pukprogramma's waarmee we op locatie werken zijn uitgewerkt in DoenKids. De pedagogisch medewerkers kunnen aan de hand van een themaplanner de VVE-thema's volledig voorbereiden. Door middel van nieuwsbrieven worden ouders op de hoogte gehouden van de thema's.

BSO-vakantieprogramma

Kinderwoud vindt het belangrijk om tijdens de schoolvakanties een gevarieerd, leuk en uitdagend activiteitenprogramma voor de BSO-locaties te verzorgen. In elk cluster/regio is een vakantiewerkgroep actief die dit mogelijk maakt. In elk cluster/regio gaan we in de schoolvakanties bewegen, tijdens een beweegochtend in een sporthal, op een grasveld of tijdens lokale sportdagen. Het terrein van de ijsbaan in Burgum werd afgehuurd voor een hele dag bewegen: skeeleren, karate, stoeispelen en voetballen.

Beweegweek

Wij zetten de kracht van bewegen in voor groei en ontwikkeling. Bewegen is supergezond en heel goed voor het jonge brein. In juni 2022 is de Beweegweek georganiseerd. We hebben allerlei beweegactiviteiten en -workshops aangeboden. Daarnaast hebben we een breed opleidingsaanbod zodat de kennis van bewegen in onze organisatie is gegroeid.

Muzieklessen

Muziek bevordert de breinontwikkeling van kinderen. In 2022 hebben ruim 40 collega's een Ukelele cursus gevolgd. In 10 lessen hebben zij de beginselen van het Ukelelespelen geleerd. Iedere locatie heeft een Ukelele gekregen, zodat het instrument op de locatie gebruikt kan worden.

Kinderwoudcongres: Het kinderbrein in ontwikkeling

In september 2022 organiseerden we een feestelijke, dynamische en inspirerende bijeenkomst voor relaties en samenwerkingspartners. Een congres over het positieve effect van muziek en bewegen op het kinderbrein. Stefan van der Pal wist ons allemaal te raken met zijn inspirerende verhaal: hij wist in acht dagen tijd de eindstreep van de Elfstedentriatlon te behalen. Wat doet zo'n loodzware topprestatie met je lichaam en geest? Jeanette Welp nam ons mee in de werking van muziek op het brein. Van interessante theorie met interactie (zelf muziek maken) naar verbinding. Want zelf muziek maken heeft meer positieve effecten op ons brein, dan alleen naar muziek luisteren. In vervolg op deze bijeenkomst organiseren we in 2023 een congres voor alle pedagogisch medewerkers en onderbouwleerkrachten met als onderwerp de kracht van muziek op het jonge kinderbrein.

Nieuwe huisstijl

In 2022 is onze nieuwe logo en huisstijl gepresenteerd. Het is een moderne uitstraling die staat voor onze kwalitatieve en innovatieve kinderopvang. De ontwikkeling van het kind en de verbinding met alle partners rondom het kind staat centraal bij Kinderwoud, dit zie je terug in ons logo. De symboliek van de bomen, van klein naar groot, staat voor groei en ontwikkeling. Het logo is opgebouwd uit bouwstenen: unieke vormen die staan voor de eigenheid van het kind. De bouwstenen zijn allemaal met elkaar verbonden. Ze vormen een duurzame omgeving waarin we samenwerken met ouders, onderwijs en andere partners rondom het kind. Ons logo is een belofte van onze ambitie. De huisstijl is in 2022 grotendeels doorgevoerd, begin 2023 wordt de website van Kinderwoud vernieuwd.

Pilot samenwerking Kinderwoud en Jeugdhulp Friesland

Met deze samenwerking willen we ervoor zorgen dat jonge kinderen gestimuleerd en – zo nodig – geholpen worden. Als het mogelijk is gewoon in hun eigen omgeving. En anders via een snelle doorverwijzing naar de juiste zorgorganisatie. De jeugdhulpverlener wordt ingezet op BSO Einekoer, BSO Jubbega en BSO Kompas. De kinderen zijn tussen de 4 en 13 jaar oud. De pilot is gestart op 1 november 2022 en heeft een looptijd van 20 weken.

Droomlocaties

Inmiddels rolt het project Droomlocatie uit over steeds meer locaties en is het de basis van onze huisstijl geworden. Al ruim 91 groepen zijn ingericht aan de hand van onze huisstijl. Een aantal grote locaties van Kinderwoud dient als voorbeeldlocatie en ter inspiratie voor al onze droomlocaties.

Het doel is om alle locaties geheel naar onze visie in te richten en de ruimtes te laten functioneren als derde pedagoog. Onze visie op inrichting geeft kinderen de ruimte om te ontdekken, te experimenteren, zichzelf te zijn en zich te ontwikkelen.

Verbouwing Facilitair Bureau

In 2022 is ons Facilitair Bureau verbouwd om te voldoen aan de wensen en eisen van deze tijd. De uitgangspunten duurzaam, groen, flexibel, hybride werken en Arbo hebben voor een prachtig resultaat gezorgd. Er zijn flexplekken en kleine overlegruimtes voor (digitale) meetings gerealiseerd. Alle bureaus zijn in hoogte verstelbaar waardoor er afwisselend staand of zittend kan worden gewerkt. Dit bevordert de werking van het brein en zorgt voor vitale medewerkers.

Duurzaamheid was daarnaast een belangrijk uitgangspunt; zo hebben we stoelen die gemaakt zijn van gerecycled koffiezakken en legerkleding, vloerbedekking van gerecycled petflessen, onbehandeld staal gebruikt en overal ledverlichting laten aanbrengen. Onze maatschappelijke betrokkenheid laten we zien door het gebruik van return to sender manden voor de planten en overtollig meubilair een tweede kans te geven elders.

Duurzaamheid

Ook in 2022 hebben we mooie stappen gezet om te verduurzamen. Kinderwoud ontwikkelt zich fasegewijs naar een duurzame organisatie. We zijn gestart met bepaalde informatie te verzamelen over het verduurzamen van onze locaties, zo zijn er bijvoorbeeld offertes opgevraagd en is er onderzoek gedaan naar de geschiktheid van de daken.

Op onze locaties doen we diverse activiteiten om het bewustzijn rondom duurzaamheid en hergebruik te vergroten, zo waren er maar liefst 27 junior energiecoaches actief op BSO De Einekoer in Heerenveen. 'Juf! Licht uit!' hoorde je op de BSO. De kinderen zijn vijf weken aan de slag gegaan met challenges, opdrachten en puzzels, en als slot kregen ze een écht diploma.

Daarnaast organiseerden we een grote recycle-actie onder de naam: Recycle je hesjes! Met de komst van nieuwe veiligheidshesjes in verband met onze nieuwe huisstijl zijn de oude hesjes overbodig geworden. Met deze actie kregen de oude hesjes een tweede leven en bespaarden we nieuw activiteitenmateriaal. Er zijn op alle locaties uiteenlopende creaties gemaakt: van 11-novemberlampionnen, tassen, pietenmutsen, kabouters tot oranjetenues, noem maar op.

Maatschappelijk betrokken

Heerenveen 'De Bosplaats' werkt samen met Alliade, een zorginstelling voor o.a. mensen met een verstandelijke beperking. Cliënten zijn aanwezig op de Bosplaats in de vorm van dagbesteding en doen ondersteunde taken voor Kinderwoud. We vinden maatschappelijke betrokkenheid belangrijk. Daarnaast is het voor alle kinderen leerzaam dat niet iedereen gelijk is, dat je soms iemand even moet helpen en het allerbelangrijkste: "iedereen hoort erbij!"

4. Kwaliteit

Kinderopvang draagt bij aan de brede ontwikkeling van kinderen. De kinderopvang heeft daarnaast een belangrijke maat-schappelijke functie. Deze voorziening ondersteunt ouders namelijk bij het combineren van arbeid en zorg voor kinderen. En draagt daarmee bij aan het bevorderen van de arbeidsparticipatie. Voor het realiseren van goede kinderopvang zijn kwaliteit en veiligheid essentiële componenten. Er moet ruimte zijn voor de ontwikkeling van kinderen en een veilige omgeving om in te spelen en te leren.

4.1 Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK)

Met de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) uit 2017 is beoogd de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren. Kinderwoud heeft de afgelopen jaren volop ingezet op het implementeren van de kwaliteitseisen van de Wet IKK. Mede door invoering van de ureninzet van de pedagogisch coaches VE per 1 januari 2022 boven op de pedagogisch coachingsuren op grond van de IKK is de kwaliteit in de opvang in zijn algemeenheid gestegen.

Maar de inwerkingtreding van de Wet IKK heeft ook voor onvoorziene neveneffecten gezorgd, zoals werkdruk. De invulling van diverse kwaliteitseisen wordt als strikt ervaren, terwijl het doel van de Wet IKK juist is dat er meer ruimte komt voor maatwerk en dat dit kwaliteit stimuleert.

Nu de kwaliteit onder druk staat als gevolg van de tekorten op de arbeidsmarkt, is het des te meer van belang om de kwaliteit te bewaken. Dit heeft ervoor gezorgd dat in de loop van 2023 stapsgewijs een aantal kwaliteitseisen in de Wet IKK zullen worden aangepast. Het zal hierbij gaan om aanpassingen van:

- Het vaste-gezichtencriterium (VGC) voor baby's; het flexibeler invullen van dit criterium.
- 3 uursregeling voor de Beroepskracht-kindratio (BKR); door vereenvoudiging van het registreren van de drie uur op een dag waarop afgeweken mag worden van de BKR, in plaats van de 3 uur afwijking van de BKR vooraf schriftelijk vastleggen;
- Flexibiliteit in de BSO; meer ruimte creëren voor het organiseren van een divers en uitdagend activiteitenaanbod door een aantal belemmeringen in de kwaliteitseisen weg te nemen.

Ook is de verruiming van de inzet van beroepskrachten in opleiding van 33% naar 50% – die in 2022 tijdelijk was ingevoerd – verlengt tot 1 juli 2024.

4.2 GGD

De inspectierapporten van de GGD zijn een belangrijke graadmeter voor Kinderwoud als het gaat om het voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen IKK, VE en het pedagogische klimaat in de praktijk. In 2022 waren de registraties van locaties en personeel het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) een speerpunt bij de inspecties. Hierbij werd o.a. gecontroleerd of de inschrijving in het LRK overeenkwamen met de inschrijvingen in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Op dit vlak was er voor Kinderwoud een inhaalslag te maken, aangezien een dergelijke registratiecontrole nog niet eerder aan de orde was geweest.

Daarnaast is Kinderwoud 12 keer in bezwaar gegaan tegen een besluit van de gemeente Südwest-Fryslân. Dit heeft ertoe geleid dat de gemeente 7 van de opgelegde handhavingsmaatregelen heeft ingetrokken.

In 2022 heeft de GGD 162 inspecties uitgevoerd, 65 meer dan in 2021 (97). Deze toename heeft o.a. te maken met de overname van de locaties van Thuis bij Thea, het openen van nieuwe locaties en door uitbreiding van de opvangsoorten binnen bestaande locaties.

De uitgevoerde inspecties zijn als volgt in de delen:

- 110 reguliere inspecties
- 12 nadere onderzoeken
- 5 onderzoeken rondom de start van een locatie
- 26 onderzoeken voor opname in LRK
- 14 onderzoeken voor ophoging van het aantal kindplaatsen

Van de 162 inspecties heeft de GGD 21 keer een handavingsadvies afgegeven. Hiervan hebben de gemeentes 7 keer besloten om geen handhaving op te leggen, maar te volstaan met een waarschuwing. Daarnaast is er 5 keer een aanwijzing gegeven, is 2 keer een ophoging van kindplaatsen afgewezen en is 7 keer een opgelegde last onder dwangsom ingetrokken na een bezwaarschrift van Kinderwoud. Onder de streep zijn 5 lasten onder dwangsom blijven staan en zijn van de 5 aanwijzingen inmiddels 4 handavingsdossiers gesloten. Dit betekent dat van de 110 reguliere inspecties 11% tot een handhaving heeft geleid (in 2021 was dit 9%).

Kinderwoud is zeer tevreden met het resultaat van de inspecties, omdat het pedagogische klimaat in alle inspecties positief is beoordeeld. De bevindingen hadden betrekking op:

- Er is tijdens opvanguren niet minimaal één volwassene aanwezig die is gekwalificeerd voor het verlenen van eerste hulp aan kinderen (4x)
- VOG en koppeling in personenregister (1x)
- Beroepskracht beheerst niet aantoonbaar ten minste niveau 3F (3x)
- Er is in de praktijk niet gehandeld conform het Veiligheids- en gezondheidsbeleid (1x)

In 2022 is alternatieve ouderraadpleging ingevoerd voor locaties met minder dan 50 kinderen waar het nog niet is gelukt om een lokale oudercommissie te installeren. In 2023 zal deze nieuwe vorm van ouderraadpleging door de GGD worden getoetst.

Ondanks dat de geldende wet- en regelgeving van de Wet Kinderopvang een integrale en duurzame samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs bemoeilijkt, maken steeds meer locaties van Kinderwoud onderdeel uit van een Integraal Kindcentrum (IKC). Hierbij geldt een geïntegreerde visie op ontwikkeling en voorziening bij een IKC, waarbij intensieve samenwerking tussen pedagogische basisvoorzieningen onderling op basis van één doorlopende ontwikkellijn en welzijn beoogd wordt.

4.3 Ongevallen en incidenten

Kinderwoud besteedt extra aandacht aan uitdagend spelen. Het is goed voor de ontwikkeling van kinderen als zij uitdagingen aangaan, grenzen verleggen en risico's

leren inschatten. Daar komt weleens een schram of schaafwond bij kijken en daar is niks mis mee. Onze gedachte is niet meer dat alles zo veilig mogelijk moet zijn, maar zo veilig als nodig. Niettemin registreren wij binnen Kinderwoud wel alle soorten ongevallen: van vallen, struikelen tot beknellingen. In 2022 zijn er 424 ongevallen/incidenten van kinderen geregistreerd. Dit is een stijging van 49% ten opzichte van 2021 (218 ongevallen), die grotendeels verklaarbaar is doordat er extra aandacht besteed is aan het registreren van ongevallen en de registratie nu digitaal plaatsvindt en niet meer via een papieren versie. Er zijn geen ongevallen geregistreerd die aanleiding hebben gegeven tot beleidsmatige aanpassingen.

4.4 Klantevaluaties

Uit exit-enquêtes POV/KDV naar klanttevredenheid, die maandelijks worden gedaan, blijkt dat we het opnieuw goed doen. Ouders geven Kinderwoud gemiddeld een 8,3 als rapportcijfer, waarbij de onderdelen pedagogisch klimaat, deskundigheid, veiligheid, gezondheid en dienstverlening hoog scoren met cijfers boven de 8,4. Bij de exit-enquêtes BSO is het rapportcijfer gemiddeld een 7,8. Ouders van kinderen die drie maanden gebruik maken van de opvang en een gewinning enquête invullen, geven Kinderwoud gemiddeld een 8,2. Daarnaast blijkt dat de ouders Kinderwoud sterk aanbevelen bij derden. Opmerkingen en aanbevelingen van ouders worden omgezet in verbeterpunten voor de gehele organisatie.

4.5 Klachten

Wij gaan serieus om met meningen van onze klanten en medewerkers, of dit nu een compliment of een klacht is. Bij klachten streven we ernaar om deze naar tevredenheid op te lossen. In 2022 zijn er 15 klachten binnengekomen: informele klachten en officiële klachten. Onder informele klachten worden ook kritische vragen en uitingen van ontevredenheid verstaan. Alle klachten zijn in goede orde en naar tevredenheid van de klanten opgelost. In sommige gevallen zijn er maatregelen genomen om te voorkomen dat de situatie zich weer voordoet. Eén klacht heeft geleid tot aanpassing van het Calamiteitenbeleid. In 2022 zijn er geen klachten vanuit medewerkers ontvangen, ondanks dat er veel tijdelijke contracten door de coronacrisis zijn stopgezet of niet zijn verlengd.

Voor een overzicht met toelichting op de klachten van 2022 verwijzen wij naar het jaarverslag klachten 2022 (te vinden op onze website of bij ons op te vragen). Dit openbare jaarverslag bespreken we met de Centrale Oudercommissie, Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht. Vervolgens versturen we het naar GGD Fryslân.

5. Pedagogisch beleid

Onze pijlers en de wetenschappelijke kennis rond breinontwikkeling vormen samen met onze missie, visie, de kernwaarden van Kinderwoud en de eisen vanuit de 'Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang' (Wet IKK) het fundament onder ons pedagogisch beleid.

5.1 Pijlers Kinderwoud

Met continue aandacht voor de breinontwikkeling van de kinderen – met onze pijlers Spelend leren, Bewegen, Muziek en Gezonde voeding – stellen we elk jaar één pijler centraal. In 2022 was dat Bewegen. We hebben al onze medewerkers een training aangeboden in het actualiseren van de kennis rond bewegen, gericht op de doelgroep waarmee ze werken. Op deze manier willen we bereiken dat medewerkers deze kennis bewust inzetten tijdens hun werk.

We faciliteren onze medewerkers met een ruim aanbod in beweegactiviteiten, o.a. via onze digitale database DoenKids. Daarnaast zijn we in 2022 begonnen met de inzet van een aantal beweegcoaches. Zij ondersteunen de medewerkers en doen beweegactiviteiten met peuters van 2-4 jaar en kinderen van de BSO. Dit is zo goed bevallen dat er begin 2023 een team van beweegcoaches is gevormd om binnen heel Kinderwoud in te kunnen zetten. Met gerichte beweeglessen voor peuters oefenen we de fundamentele motorische vaardigheden met als resultaat dat elke peuter een beweegdiploma haalt.

Binnen de pijler Spelend leren heeft de kennis van het werken met interactievaardigheden en de vertaling hiervan naar de praktijk in 2021 en 2022 extra aandacht gekregen. Een online trainingsmodule vormt de basis om elkaar op de groep te observeren, feedback te geven en als team elkaars sterke punten en leerpunten te ontdekken. Dit is vastgelegd in een coachplan zodat dit proces wordt geborgd met gerichte ondersteuning van de pedagogisch coaches.

Het Voedingsbeleid kreeg in 2022 binnen alle teams aandacht. Door middel van een presentatie voor alle medewerkers is de kennis van het voedingsbeleid besproken en opgefrist. Een aantal stellingen zorgde voor mooie gesprekken over voeding en hierdoor is de bewustwording bij medewerkers vergroot.

In 2023 staat de pijler Muziek gedurende het hele jaar centraal.

Zichtbaarheid van onze pijlers

In 2022 is een begin gemaakt om van elke pijler een video te maken. Verschillende medewerkers vertellen in de video over het belang en invloed van de pijler op de ontwikkeling van het kind, ondersteund met bijpassende beelden van kinderen van onze kinderopvang. De video over de pijler Bewegen is afgerond in 2022, begin 2023 zijn de video's over de pijlers Spelend leren, Muziek en Gezonde voeding afgerond.

5.2 Beleidsontwikkelingen

Zoals elk jaar zijn ook in 2022 diverse beleidsstukken geactualiseerd en aangepast.

In 2022 is het proces gestart om het Pedagogisch beleid voor medewerkers te visualiseren met behulp van een tekstschrijver en grafisch vormgever. Hiermee maken we in woord en beeld duidelijk wat we als Kinderwoud doen en waarom we het doen.

Het protocol Veilig slapen is geëvalueerd en op een aantal punten aangepast dan wel verduidelijkt. Het grootste succes (en trots) van de medewerkers is dat de baby's zijn gaan slapen op de slaapkamers. Ook zijn de medewerkers verrast door de werking van het babybedje/wiegje op de groep. Het nieuwe protocol heeft op de meeste groepen voor meer rust gezorgd en een betere onderlinge taakverdeling. Er wordt nu met de ouders gesproken en overlegd over het slaapritme en slaapritueel van de kinderen. Dit zorgt voor een betere aansluiting tussen de thuissituatie en de kinderopvang.

Op basis van de tweede evaluatie van het werken met het kindvolgsysteem Konnect zijn de observatielijsten ingekort en een aantal observatiepunten verduidelijkt.

Onze aandacht voor het versterken van het partnerschap met ouders heeft geleid tot een nieuwe werkwijze voor kinderen met een VE-indicatie of voor kinderen met zorg; het werken met een individueel handelingsplan waarin we samen met ouders vastleggen waaraan we werken. Doel is om ouders inzicht te geven in hun rol en concreet te betrekken bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind. We vinden het belangrijk om samen met de ouder(s) te kijken naar hoe we de ontwikkeling op de opvang en thuis extra kunnen stimuleren. Tijdens het uitvoeren van het plan houden we de voortgang bij en als het nodig is kunnen we, met elkaar, het plan bijstellen.

Naar aanleiding van de training Aandachtsfunctionaris voor pedagogisch coaches en clustermanagers zijn een aantal acties uitgezet ter verbetering van het werken met de Meldcode. De grootste aanpassing is een nieuwe handleiding bij de te volgen stappen. In deze nieuwe handleiding is ook informatie verwerkt uit andere documenten, die daarmee overbodig worden.

5.3 Voorschoolse educatie (VE)

Per 1 januari 2022 is het verplicht om te werken met VE-coaches. Dit betreft extra coaching voor de VE-peuteropvang groepen boven op de coaching vanuit de wet IKK. Bij Kinderwoud betekende dat een uitbreiding van de werkzaamheden van de pedagogisch coaches. Het doel is om de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peuteropvang groepen te verbeteren. Op al onze VE-peuteropvang groepen is een VE-zelfevaluatie uitgevoerd om het werken met voorschoolse educatie in kaart te brengen; wat gaat goed en waar liggen verbeterpunten. Op basis hiervan is voor elke groep een VE-groepswerkplan opgesteld. Dit wordt elk jaar geëvalueerd en samen met de VE-medewerkers worden nieuwe doelen gesteld.

In 2022 is op vijf VE-peuteropvanglocaties een VE-onderwijsinspectie uitgevoerd. Deze locaties zijn op basis van een landelijke steekproef geselecteerd. Tijdens deze inspecties is de kwaliteit van de voorschoolse educatie geïnspecteerd. Op basis van elk inspectiebezoek is een rapport geschreven. In dit rapport wordt een waardering gegeven voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Met de uitkomsten en aanbevelingen worden acties uitgezet om de kwaliteit verder te verbeteren.

VVE-certificaat

In 2022 hebben 25 pedagogisch medewerkers hun VVE-certificaat gehaald. Daar zijn we trots op!

6. Ouders en medewerkers praten mee

6.1 Oudermedezeggenschap

De medezeggenschap van ouders is onder andere bepaald in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Deze wet bepaalt dat elke locatie een oudercommissie heeft, een zogenaamde lokale oudercommissie (LO). Kinderwoud vindt het belangrijk om te weten wat er speelt onder de ouders en betreft hen graag in de opvang van hun kinderen. Het adviesrecht van de LO is vastgesteld in het reglement. Denk hierbij aan de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden en openingstijden. Met dit adviesrecht kunnen ouders invloed uitoefenen op de leefomgeving en de ontwikkeling van hun kind tijdens het verblijf bij Kinderwoud. Naast de formele taken zet de oudercommissie zich in bij de organisatie van feestelijke activiteiten voor de kinderen.

Ouderavonden

De lokale oudercommissies (LO) organiseren eens per jaar ouderavonden. Tijdens deze informatieve maar gezellige ouderavonden staan er verschillende onderwerpen en thema's centraal. Van 'Opvoeden en Opgroeien' en ontwikkelingsgericht werken tot IKC's en 'Kinder EHBO'. Ook kwamen er activiteiten en evenementen voorbij, zoals een zomerfeest, ouder cafés op VE-locaties en ouderavonden.

Lokale en centrale oudercommissie

Kinderwoud heeft veel locaties en dat betekent dat er ook veel lokale oudercommissies (LO) zijn. Om die reden hebben de lokale oudercommissies een aantal bevoegdheden overgedragen aan de centrale oudercommissie (CO). Denk hierbij aan bevoegdheden voor het algemene kwaliteitsbeleid, de tarieven en andere locatie-overstijgende zaken.

De samenwerking met de centrale oudercommissie (CO). Bij het bespreken van de verschillende onderwerpen levert de CO goede ideeën en inzichten die Kinderwoud vervolgens meeneemt in besluiten. In 2022 is de CO steeds aangesloten bij de ontwikkelingen en stand van zaken. Daarnaast werden uit het pedagogisch beleid dit jaar specifiek de wijzigingen in het pedagogisch werkplan en het wenbeleid behandeld en de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/VE coach. Er werd ingestemd met de tarieven voor 2023. De CO kreeg inzage in de diverse rapportages, bijvoorbeeld GGD-inspecties en de CO sprak met de Raad van Toezicht van Kinderwoud.

6.2 Ondernemingsraad

Eens in de zes weken is er een overlegvergadering met de ondernemingsraad (OR) en de bestuurder. Tijdens deze vergadering wordt informatie uitgewisseld over de gang van zaken binnen de organisatie. Ook kan er gevraagd worden advies te geven, of met zaken in te stemmen. De OR kan ook zelf initiatieven aanleveren, die tijdens de vergadering worden besproken. De OR vergadert twee keer in de zes weken en houdt direct na de overlegvergadering een nabespreking, om eventuele actiepunten uit te zetten. Twee keer per jaar gaat de OR in gesprek met de Raad van Toezicht, in het voorjaar met de bestuurder en in het najaar zonder bestuurder. Elk jaar volgt de OR-trainingen, ter ondersteuning.

Onderwerpen die in 2022 aan bod zijn gekomen voor advies of ter instemming vanuit de OR:

- Quarantaineregels essentiële bedrijfsprocessen
- Aanpassing vakantie- en verlofregeling
- Werving en selectie
- Arbobeleid
- Arbodienst
- Aanpassing raamwerk faillissementen
- Overname locaties
- Starten nieuwe locaties
- Opleidingsplan 2023
- WKR
- CKT-evaluatie
- Groepshulpen
- Bescherming elektronica Kinderwoud
- Training en teambuilding OR
- Jaarplan 2023 OR
- Eerder sluiten op Kerstavond en Oudejaarsavond.

6.3 Raad van Toezicht

In 2022 heeft Kinderwoud wederom een enorme groei doorgemaakt. Door die groei is het personeelsbestand fors gegroeid. Het is bijzonder om te zien hoe goed de organisatie dit heeft geabsorbeerd. Medewerkers werken graag bij Kinderwoud; de Employer branding van de organisatie is erg goed. Een mooie prestatie in een krappe arbeidsmarkt. De ingezette wijziging in de topstructuur is doorgevoerd en de resultaten daarvan stemmen tot grote tevredenheid. Als Raad van Toezicht hebben we oog voor draagkracht van de organisatie, focus en slagkracht. In nauwe samenwerking met stakeholders is de nieuwe strategische koers vormgegeven, in lijn met de bestaande koers met voldoende uitdagingen in een dynamische wereld. Een sterke groei brengt ook nieuwe risicogebieden met zich mee, iets waar de RvT nadrukkelijke aandacht voor heeft. Een groei die extra gestimuleerd werd door de overname van Thuis bij Thea. De passende integratie is goed verlopen. Hiermee heeft Kinderwoud haar werkgebied verder vergroot en ingedikt.

Toezicht en advies

De Raad van Toezicht volgt de Governance Code Kinderopvang en werkt conform de richtlijnen. De Raad heeft zich in het kader van zijn taken uitvoerig beziggehouden met het integraal toezicht, het verstrekken van adviezen aan de directeur-bestuurder en haar werkgeverstaken. Dit gebeurde zowel binnen de reguliere vergaderingen als tijdens informele bijeenkomsten. De Raad is in 2022 formeel acht keer bij elkaar gekomen in vergaderingen en heeft daarnaast waar nodig afstemming gehad. De Raad is hiernaast ook enkele malen informeel (zonder directeur-bestuurder) bijeengekomen. Geen van de leden van de Raad is veelvuldig afwezig geweest bij vergaderingen.

Strategie

In nauwe samenwerking met de stakeholders is een nieuwe strategische koers vormgegeven die in lijn ligt met en een logisch gevolg is van de vorige. Deze nieuwe strategie biedt houvast en richting in een sterk dynamische wereld en zorgt voor kaderingen en een logische dialoog binnen de Governance structuur. De enorm sterke groei van de organisatie in de sterk veranderende wereld zorgt ook voor spanning en uitdagingen in de bedrijfsvoering. Wendbaarheid is van groot belang hetgeen ook de reden is dat de strategische koers richtinggevend is en binnen de RvT aanleiding is voor een doorlopende toetsende dialoog met de directeur-bestuurder.

Onderwerpen 2022

In 2022 was de agenda van de overleggen van de Raad van Toezicht zeer goed gevuld. Naast de onderstaande reguliere onderwerpen (A) is aanvullend een veelheid aan zaken uitvoerig besproken, van advies voorzien en goedgekeurd. Deze staan onder overige onderwerpen (B) genoemd.

A. Reguliere onderwerpen

- Begroting 2023
- Goedkeuring Jaarrekening 2021
- Management letter 2021
- Strategisch planvorming
- Kwartaalrapportages
- Governance documenten
- Risicobeheersing
- Voortgang strategisch beleid
- Maatschappelijk functioneren
- Evaluatie functioneren bestuurder
- Overleg medewerkers (via OR)
- Overleg stakeholders (o.a. CO)
- Functioneren Raad van Toezicht, zelfevaluatie en opleiding

B. Overige onderwerpen

- Strategische koers en uitwerking in koersplan
- Voortgang Spiekr
- GGD-rapportage
- Implementatie nieuwe topstructuur
- Governance structuur
- Overname Thuis bij Thea
- Vlootschauw panden

Bedrijfsmodel

Voor de Raad vormde de continuïteit van Kinderwoud in het omgevingsveld en in het bijzonder de organisatie en haar activiteiten een belangrijk onderwerp. Ook in 2022 vormde de werving van meer dan 200 nieuwe mensen een grote uitdaging. Mede door de aantrekkingskracht van Kinderwoud is dat goed gelukt. Dankzij een nieuw onboardingprogramma wordt ook hard gewerkt om de nieuwe medewerkers gelijk goed inzetbaar en gepositioneerd te krijgen.

Kansen en risico's

De Raad van Toezicht is zich nadrukkelijk bewust van het kansen en risico spectrum waar Kinderwoud mee te maken heeft. De Raad voert hier regelmatig het gesprek over met de directeur-bestuurder, mede gebaseerd op de risico-informatie zoals die geboden wordt. Daarin zijn actuele ontwikkelingen nadrukkelijk en goed betrokken. Deze verschillen van jaar tot jaar sterk. Ook in 2022 waren die met name gerelateerd aan de sterke groei van de organisatie. Eventuele incidenten die zich voordoen, worden door de Raad strak gevolgd waarbij er altijd sprake is van een open communicatie met de directeur-bestuurder. Indien er aanleiding voor is, worden incidenten gebruikt om de interne organisatie nog beter te maken. Daarover vinden ook desgewenst gesprekken met externe organisaties plaats. In 2022 hebben zich die niet voorgedaan.

De maatschappelijke en financiële doelen

Het jaar 2022 is de eerste drie kwartalen financieel goed geweest. Het vierde kwartaal kende door forse prijsstijgingen en tegenvallende beheersingsmaatregelen financiële tegenvallers. Daarmee komt het jaarresultaat beduidend lager uit dan begroot en lager dan de laatste forecast. Een nadrukkelijk punt van aandacht voor de RvT. Mede omdat de marges dun zijn, liggen er risico's opgesloten in een minder voorspellend vermogen en daarmee ook sturend vermogen. Voor 2023 zal dit naast de personele bezetting een van de belangrijke aandachtspunten voor de RvT zijn.

De belangen van de stakeholders

De Raad neemt in zijn besluitvorming de belangen van alle stakeholders mee en stelt het belang van het kind en de continuïteit van de organisatie voorop. In de toezichtvisie van de Raad zijn alle belangen geborgd: maatschappelijke, financiële, personele belangen en de belangen van klanten. Risico's worden ook betrokken bij de belangenafweging. In 2022 heeft de Raad in deze belangafweging nimmer hoeven te stemmen en waren de besluiten unaniem.

Er worden regelmatig gesprekken met de OR en de CO gevoerd, waarbij de gehele Raad aanwezig is. Conform de Governance Code worden ook gesprekken gevoerd buiten aanwezigheid van de directeur-bestuurder. Over de inhoud wordt met alle betrokkenen open gecommuniceerd. Daarnaast voorzien de leden van de Raad in hun eigen informatiebehoefte om de belangen van de stakeholders goed te kunnen blijven volgen. Er vinden in samenspraak met de directeur-bestuurder ook gesprekken met stakeholders plaats. Ook heeft de Raad een rol gehad in het strategie proces, onder meer op het moment dat de organisatie het gesprek met haar stakeholders aanging. Een mooi, leerzaam en dankbaar proces. Mooi om te zien hoe betrokken stakeholders zijn.

Verslag commissies

De Remuneratiecommissie adviseert de Raad over de werkgeverstaken. De Remuneratiecommissie komt jaarlijks formeel tweemaal bijeen om met de directeur-bestuurder te spreken (in 2022 vonden de gesprekken in februari en juni plaats). Belangrijke onderwerpen waren onder meer het functioneren, de ontwikkeling, het werkplezier en de beloning van de directeur-bestuurder. Daarnaast voerden we in dit verband ook het gesprek over belangrijke randvoorwaarden zoals een passende topstructuur, het managementteam en de ondersteuning vanuit de Raad als werkgever en sparringpartner.

De Raad van Toezicht is tevreden over het functioneren van de directeur-bestuurder. De beoogde doorgroei naar een meer bestuurlijke rol is dankzij de nieuwe topstructuur ingezet. Naast de reguliere beheerstaken vormt innovatie inmiddels een belangrijk onderdeel van haar takenpakket. De directeur-bestuurder heeft de doelen die voor 2022 zijn gesteld gehaald en over 2021 is decharge verleend. Er is geen Auditcommissie; de financiën en risico paragraaf worden integraal met de gehele Raad besproken. De Raad vindt het belangrijk om een nauwe communicatielijn te hebben met twee belangrijke stakeholders, het personeel en de klanten. De gehele Raad heeft met zowel de OR als met de oudervertegenwoordiging goede gesprekken gevoerd. Reguliere zaken worden besproken, ervaringen worden gedeeld en de Raad haalt informatie op. De Raad geeft uitleg over zijn rol en functie. Deze gesprekken vinden in een open en constructieve setting plaats.

Interne organisatie

De interne organisatie is behoorlijk op de proef gesteld door de enorm toenemende hoeveelheid klanten, de forse instroom van medewerkers en de overname van Thuis bij Thea. Dankzij onze medewerkers is Kinderwoud in staat om al 'onze' kinderen elke dag een mooie dag te bieden.

Samenstelling

De Raad van Toezicht van Kinderwoud bestaat uit drie personen. In 2022 zijn er geen wisselingen geweest binnen de Raad. Omdat er in 2021 twee nieuwe leden zijn toegetreden, is er in 2022 extra aandacht besteed aan het bespreken van huidige uitgangspunten voor het toezicht en de verdere aanscherping van de eigen toezichtvisie. Er is geen sprake geweest van structurele afwezigheid van leden van de Raad bij vergaderingen en andere overlegmomenten. Ook is er geen sprake geweest van tegengestelde belangen binnen de Raad. Ieder lid van de Raad handelt volstrekt onafhankelijk.

Margriet de Groot heeft de Raad en de directeur-bestuurder in kennis gesteld van het voornemen om een interim opdracht bij Jeugdhulp Friesland te aanvaarden, om te toetsen of er sprake is van mogelijke tegengestelde belangen. Van tegengestelde belangen is echter niet gebleken.

De samenstelling van de Raad van Toezicht was in 2022 als volgt:

Naam	Functie RvT	Beroep	Nevenfuncties	Periode RvT
De heer M. Kuipers	Voorzitter	Strategisch consulent, Bestuurder Nieuw Elan	Lid Raad van Commissarissen Univé Stad en Land Coöperatie Voorzitter Raad van Toezicht Sportbedrijf De Fryske Marren Lid Raad van Commissarissen NV Samenwerking Glasverzekering te Zutphen Voorzitter Stichting Samenwerking Glasverzekering Vicevoorzitter Stichting Commissarissen Kring Friesland Lid Stichtingsbestuur Oop Voorzitter Bestuur De Harmonie Lid bestuur Rode Kruis Friesland	Geheel 2022
Mevrouw M. de Groot-Fondse	Lid	Eigenaar Pro Actum Interim strategisch advies en Management	Lid Raad van Toezicht Kinderwoud Lid Raad van Afgevaardigden Zevenwouden	Geheel 2022
De heer S. Verlaan	Lid/ waarnemend voorzitter	Manager Dienstverlening Zorggroep Noorderboog	Lid Raad van Toezicht Kinderwoud Lid Raad van Toezicht De Skûle Welzijn	Geheel 2022

De leden van de Raad van Toezicht worden op basis van een rooster van aftreden steeds gekozen voor een periode van 4 jaar. In 2023 zijn er op grond van dit rooster geen wijzigingen voorzien.

Permanente educatie

Elk van de toezichthouders voorziet in de eigen opleiding en kennisversterking. Er is een jaarlijks studiebudget vastgesteld voor permanente educatie. De leden volgen opleidingen en laten zich informeren over ontwikkelingen met betrekking tot de doelgroep, de stakeholders, collega organisaties en het werkgebied. Tijdens de zelfevaluatie vormt educatie een gespreksonderwerp. Ook op andere momenten heeft de Raad stilgestaan bij de ontwikkeling van de Raad als geheel en de leden individueel. Hierbij is ook gesproken over de beschikbare kennis en vaardigheden binnen de Raad en op welke terreinen de leden zich wensen te ontwikkelen.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding van € 10.000 euro per jaar. De voorzitter ontvangt een toeslag van 50%. Deze vergoeding valt binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens. Hoewel deze wet formeel niet van toepassing is op Kinderwoud, vindt de Raad dit een belangrijk kader. Kinderwoud is immers een stichting met een maatschappelijke doelstelling. De Raad kijkt af van het advies over de honorering van

VTOT-NVTK, de vereniging van toezichthouders in het onderwijs en de kinderopvang. De Raad acht de honorering passend in het licht van de verantwoordelijkheid die de Raad draagt en de toenemende eisen die gesteld worden aan het interne toezicht.

Tot slot

Ten slotte wenst de Raad van Toezicht haar dank nogmaals nadrukkelijk uit te spreken aan de bestuurder en medewerkers van Kinderwoud, alsmede aan de betrokkenen van de stakeholders die vanuit elk hun/ haar eigen verantwoordelijkheid een bijdrage hebben gehad, in een zeer enerverende periode. De wijze waarop dat is gedaan geeft de Raad zeer veel vertrouwen in de robuustheid, kwaliteit en wendbaarheid van de organisatie. En uiteraard is de Raad erg blij dat we als organisatie de kinderen die bij ons zijn iedere dag een mooie dag (hebben) kunnen bieden.

Marc Kuipers
Voorzitter Raad van Toezicht

7. Onze medewerkers

Kinderwoud heeft een enthousiaste en professionele groep medewerkers. Onze medewerkers zorgen ervoor dat kinderen en ouders zich GEZien voelen. Het afgelopen jaar is Kinderwoud sterk gegroeid. Inmiddels werken er 667 medewerkers bij Kinderwoud. Niet alleen in aantallen zijn we gegroeid, we blijven ook werken aan de ontwikkeling van onze kennis en vaardigheden. Zo werken we samen aan de toekomstbestendigheid van onze organisatie.

7.1 Aantal medewerkers

In 2022 is het aantal medewerkers binnen Kinderwoud gegroeid van 511 naar 667. Het aantal FTE is gegroeid van 309 naar 411. Dit is een groei van 33%. Van deze 667 medewerkers heeft 33,6% een tijdelijk contract en 66,4% een vast contract. Hieruit kunnen we concluderen dat het aantal medewerkers en het aantal FTE is gestegen. Het aantal FTE is meer toegenomen dan het aantal medewerkers en hieruit kunnen we concluderen dat onze medewerkers meer uren zijn gaan werken. Van de 667 medewerkers hebben er 618 de functie van pedagogisch medewerker. In het afgelopen jaar hebben we weer wat meer mannen kunnen aannemen en dit is een positieve ontwikkeling.

Jaar	Man	Vrouw
2022	28	639

Hieronder een overzicht van het aantal medewerkers in verdeling op bedrijfsonderdeel. Onder het facilitair bureau vallen alle medewerkers van het facilitair bureau en de schoonmakers, behalve de directeur, operationeel manager en manager bedrijfsvoering. Onder management vallen alle clustermanagers, clustercoördinatoren, pedagogisch coaches, directeur, operationeel manager en manager bedrijfsvoering.

Jaar	Aantal
Groepswerk	605
Gastouderbureau	2
Facilitair Bureau	31
Management	29

7.2 Deeltijdfactor

Onderstaande tabel geeft de verdeling tussen fulltimers en parttimers aan binnen Kinderwoud.

Percentage fulltimers versus deeltijders	Aantal	procentueel
fulltime	20	3%
parttime	647	97%

Bovenstaand overzicht geeft de verdeling in contracturen

Verhouding contracturen		
Oproep	7.9%	
tot 5 uur	1.5%	
5 tot 10 uur	1.7%	
10 tot 15 uur	6.1%	
15 tot 20 uur	11.7%	
20 tot 25 uur	28.4%	
25 tot 30 uur	25.3%	
30 tot 35 uur	14.4%	
Fulltime	3%	

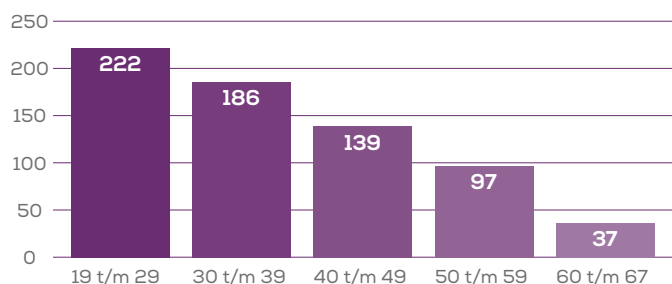
weer onder medewerkers met een oproepcontract (0-uren) en vast aantal uren. Het aantal medewerkers met een oproepcontract is toegenomen. Een reden hiervan is dat we een aantal stagiaires een oproepcontract hebben gegeven, zodat ze tijdens ziekte en verlof vervanging kunnen doen.

De grootste groep van onze medewerkers, namelijk 54% heeft een contract tussen de 20 en 30 uur. Hiermee zorgen we voor continuïteit én geborgenheid voor de kinderen.

7.3 Leeftijdsopbouw

Onderstaande grafiek laat de leeftijdsopbouw van de medewerkers van Kinderwoud zien.

Hieruit blijkt dat Kinderwoud een evenwichtige personeelsopbouw kent.

7.4 Instroom

In 2022 zijn er 228 medewerkers in dienst getreden. Onderstaande tabel laat de instroom van medewerkers bij Kinderwoud per leeftijdsklasse zien. Hieruit blijkt dat Kinderwoud gericht bezig is geweest met het aantrekken van medewerkers in de leeftijdscategorie 19 t/m 29 jaar. Hiermee werken we aan een toekomstbestendig en evenwichtig personeelsbestand.

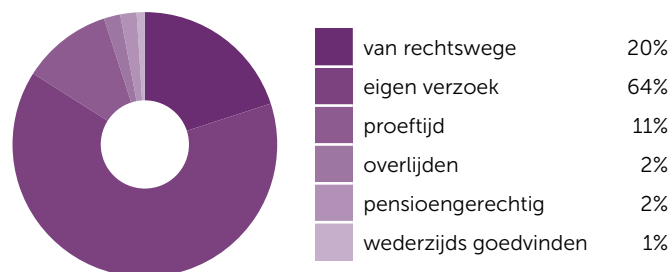
Leeftijdsklasse	2022
19 t/m 29 jaar	110
30 t/m 39 jaar	64
40 t/m 49 jaar	34
50 t/m 59 jaar	16
60 t/m 67 jaar	4

In 2022 hebben we 89 vacatures uitgezet. Uit sommige vacatures hebben we meerdere nieuwe medewerkers kunnen werven, ook eventueel voor andere clusters. We hebben ervoor gekozen om medewerkers zowel op een urencontract aan te nemen als ook met nul-urencontracten te werken. Hiermee zorgen we ervoor dat onze bezetting aansluit bij de groei van het aantal kinderen terwijl we ook zorgen voor een bepaalde flexibiliteit in onze bezetting.

Naast gerichte vacatures bieden we de mogelijkheid om een open sollicitatie te doen. Dit heeft geresulteerd in een instroom van 44 medewerkers binnen Kinderwoud. Om de personeelskrapte tegen te gaan hebben we begin van het jaar ook een vacature uitgezet voor het zij-instroomtraject en hierdoor zijn 13 medewerkers ingestroomd.

7.5 Uitstroom

In 2022 zijn er 98 medewerkers uitdienst getreden. Het grootste gedeelte (64%) is op eigen verzoek uitdienst getreden. Hieronder zijn de reden van uitdienst weergegeven in een overzicht.

7.6 Deskundigheidsbevordering

In de afgelopen jaren hebben we vooral ingezet op het aannemen van medewerkers met minimaal MBO-4. We zien echter vaak talentvolle mensen met MBO-3 die heel goed bij onze organisatie passen. Deze medewerkers nemen we aan en bieden we via ons interne BBL-traject de mogelijkheid om MBO-4 te halen.

Ook de komende jaren zullen we, mede door inzet van de opleidingscoördinator, werken aan mogelijkheden, opleidingen en trainingen om eigen en potentiële medewerkers zich verder te laten ontwikkelen. In ons opleidingsjaarplan staat vermeld welke opleidingen en trainingen we aanbieden aan onze medewerkers.

7.7 Verzuim

Het ziekteverzuim van Kinderwoud is in 2022 toegenomen ten opzichte van 2021. De meldingsfrequentie (aantal ziekmeldingen per medewerker) is sterk gestegen. Het langdurig verzuim is ten opzichte van 2020 ook toegenomen. Een reden van de stijging van het ziekteverzuim en de stijging van het langdurig verzuim kan te maken hebben met de uitbraak van het coronavirus.

Doordat er geen onderlinge afstand meer gehouden hoeft te worden merken we dat medewerkers vatbaarder zijn voor virussen en infecties. Ook hebben we te maken gekregen met medewerkers die het coronavirus hebben opgelopen en daardoor (langdurig) ziek zijn geworden.

Sinds 1 januari 2023 is de overstap gemaakt naar een nieuwe arbodienst ArboAnders. Samen met de arbodienst hebben we acties uitgezet om het verzuimpercentage en de meldingsfrequentie naar beneden te brengen.

	2019	2020	2021	2022
Verzuimpercentage	3,7	4,4	6,1	7,5
Meldingsfrequentie	0,9	0,9	1,3	2,1

8. Financieel perspectief

8.1 Capaciteit en bezetting

Het afgelopen jaar is de gemiddelde capaciteit in de kinderdagopvang, de buitenschoolse opvang en de peuteropvang toegenomen. In de gastouderopvang is er de afgelopen jaren sprake van een daling.

Tabel 1: aantal kindplaatsen in 2022

	2019	2020	2021	2022	Vershil 2021-2022
Kinderdagopvang	463	482	571	745	31%
Buitenschoolse opvang	1089	1128	1126	1424	26%
Peuteropvang	1603	1537	1559	1820	17%
Gastouderopvang	482	443	404	368	-9%

Tabel 2: aantal opvanguren in 2022

	2019	2020	2021	2022	Vershil 2021-2022	
					In uren	In %
Kinderdagopvang	780.481	878.432	1.028.989	1.398.622	369.633	35,9%
Buitenschoolse opvang	740.057	781.978	817.164	1.020.110	202.946	24,8%
Peuteropvang	292.498	319.715	366.756	403.822	37.066	10,1%

Tabel 3: gastouderopvang

	2019	2020	2021	2022	Vershil 2021-2022
Gemiddeld aantal koppelingen	482	443	404	368	-8,91%
Aantal opvanguren	230.425	193.534	170.737	180.528	5,73%
Gemiddelde opvang per koppeling per maand in uren	40	36	35	41	16,08%

Tabel 4: aantal locaties en groepen per 31-12-2022

	Locaties				Groepen			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Kinderdagopvang	19	21	23	29	40	41	52	62
Buitenschoolse opvang	39	40	40	50	56	59	57	57
Peuteropvang	42	48	48	53	98	94	99	99

Tabel 5: aantal kinderen per 31-12-2022

	2019	2020	2021	2022	Vershil 2021-2022	
					In uren	In %
Kinderdagopvang	928	971	1146	1433	287	25,0%
Buitenschoolse opvang	2344	2325	2538	3052	514	20,3%
Peuteropvang	1077	1026	1129	1190	61	5,4%
Gastouderopvang	464	436	393	351	-42	-10,7%
Totaal	4813	4758	5206	6026	820	15,8%
Aantal kinderen bij F&F	237	159	180	193	13	7,2%

8.2 Winst en verlies

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

	2022	2021
	€	€
Netto-omzet	25.507.255	20.219.858
Overige bedrijfsopbrengsten	352.002	210.606
Bruto Marge	25.859.257	20.430.464
Kosten		
Gastoudervergoedingen	878.079	923.044
Personeelskosten	19.390.337	14.248.198
Afschrijvingen	614.073	345.413
Huisvestingskosten	2.618.778	2.144.155
Verzorgingskosten	1.051.570	635.906
Kantoorkosten	600.236	445.798
Verkoopkosten	251.452	172.034
Algemene kosten	307.906	301.340
Diverse baten en lasten	-78.544	-23.160
	25.633.887	19.192.728
Bedrijfsresultaat	225.370	1.237.736
Financiële baten en lasten	5.193	1.246
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	230.563	1.238.982
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-32.147	-285.127
	198.416	953.855
Aandeel in het resultaat van deelnemingen	10.643	62.991-
Resultaat na belastingen	209.059	890.864

8.3 Financiële kijk 2022

Ook in 2022 was er bij ons aan dynamiek geen gebrek: er was veel dat ons bezighield naast het reguliere werk op de opvanglocaties. Onze flexibiliteit en wendbaarheid is de afgelopen jaren op de proef gesteld en in 2022 stonden we voor nieuwe uitdagingen. In 2022 was er weinig werkloosheid. Dat is natuurlijk goed nieuws, maar het zorgde ook voor een stijgende vraag naar kinderopvang. De verwachting is dat de vraag naar opvang in 2023 blijft groeien.

Effecten op de bezetting en exploitatiecijfers

Het aantal kinderen in de opvang per december 2022 steeg met 9% tot 6026 kinderen ten opzichte van december 2021. Bij de kinderopvang van 0-4 jaar is het totaal aantal opvanguren met 35.9% toegenomen. Bij de buitenschoolse opvang is het totaal aantal opvanguren met 24.8% gestegen. Bij de gastouderopvang was evenals vorig jaar juist sprake van een daling. Gemiddeld maakten er 10% minder kinderen gebruik van deze opvangvorm. Bij de peuteropvang is het totaal aantal opvanguren in 2022 gestegen met 10.1%. Door dit alles bedraagt de som der bedrijfsopbrengsten in 2022 25.9 miljoen, ten opzichte van 20.4 miljoen in 2021. Een stijging van 26% en ruim 3.1 miljoen meer dan begroot. Het aandeel van de overgenomen locaties Thuis bij Thea was hiervan 1.6 miljoen.

Aan de kostenkant zagen we ook een stijgende lijn. De personeelskosten stegen met 5.1 miljoen ten opzichte van 2022. Het aandeel van de personeelskosten ten opzichte van de omzet bedroeg 75% en was daarmee 1.9% hoger dan het begrootte percentage van 73.1%. Deze stijging is veroorzaakt door de krapte op de arbeidsmarkt en het relatief hoge ziekteverzuim waarmee we in 2022 te maken hadden. Helaas heeft corona veel impact gehad en ons ziekteverzuim is daarom hoger dan we gewend zijn.

Wat betreft de overige kosten zijn de kosten voor huisvesting en verzorgingskosten fors toegenomen. De kosten stegen deels als gevolg van de groei, maar ook door de hoge inflatiecijfers, de stijgende energieprijzen en huurkosten van onze opvanglocaties. Per saldo hebben we het jaar 2022 afgesloten met een positief resultaat na belastingen van € 209.000.

Toekomstbestendige organisatie

We hebben, net als in voorgaande jaren, behoorlijk geïnvesteerd om de toekomstbestendigheid van Kinderwoud te blijven garanderen. Kinderwoud is een gezonde organisatie en goed in control. De financiële gezondheid van Kinderwoud blijkt eveneens uit een solvabiliteit van 63% (2021: 72%) en een current ratio van 1.8 (2021: 2.7). Deze parameters liggen ruimschoots boven de referentiewaarden van het Waarborgfonds Kinderopvang. Kinderwoud wil blijven innoveren om kinderen optimale ontwikkelkansen te bieden. Daarmee blijven we vernieuwen en investeren in de toekomst in overeenstemming met ons strategisch beleid.

Organisatieontwikkeling

Zoals uit bovenstaande cijfers blijkt zet de groei van de afgelopen jaren zich ook in 2022 voort. Groei op zich is geen doel van Kinderwoud, wel willen we graag onze bestaande relaties met het onderwijs verder versterken omdat we ervan overtuigd zijn dat een intensieve samenwerking ten bate is voor de ontwikkelingskansen van de kinderen. O.a. omdat scholen fuseren verandert daarmee ons werkgebied ook. Binnen deze groei vinden we het uiteraard belangrijk om onze kwaliteit te blijven borgen, daarvoor hebben we het afgelopen jaar ingezet op het verbeteren van onze processen. Met name voor de medewerkers; hoe kom je bij Kinderwoud binnen en hoe maak je je het Kinderwoud-DNA eigen? Hiervoor hebben we ons onboardingsprogramma nieuw leven ingeblazen. Een vergelijkbare stap zetten we voor de klanten van Kinderwoud. Hoe komen klanten bij Kinderwoud binnen en welke stappen moeten zij zetten door onze organisatie? Ook hiervoor zijn we de klantreis aan het optimaliseren.

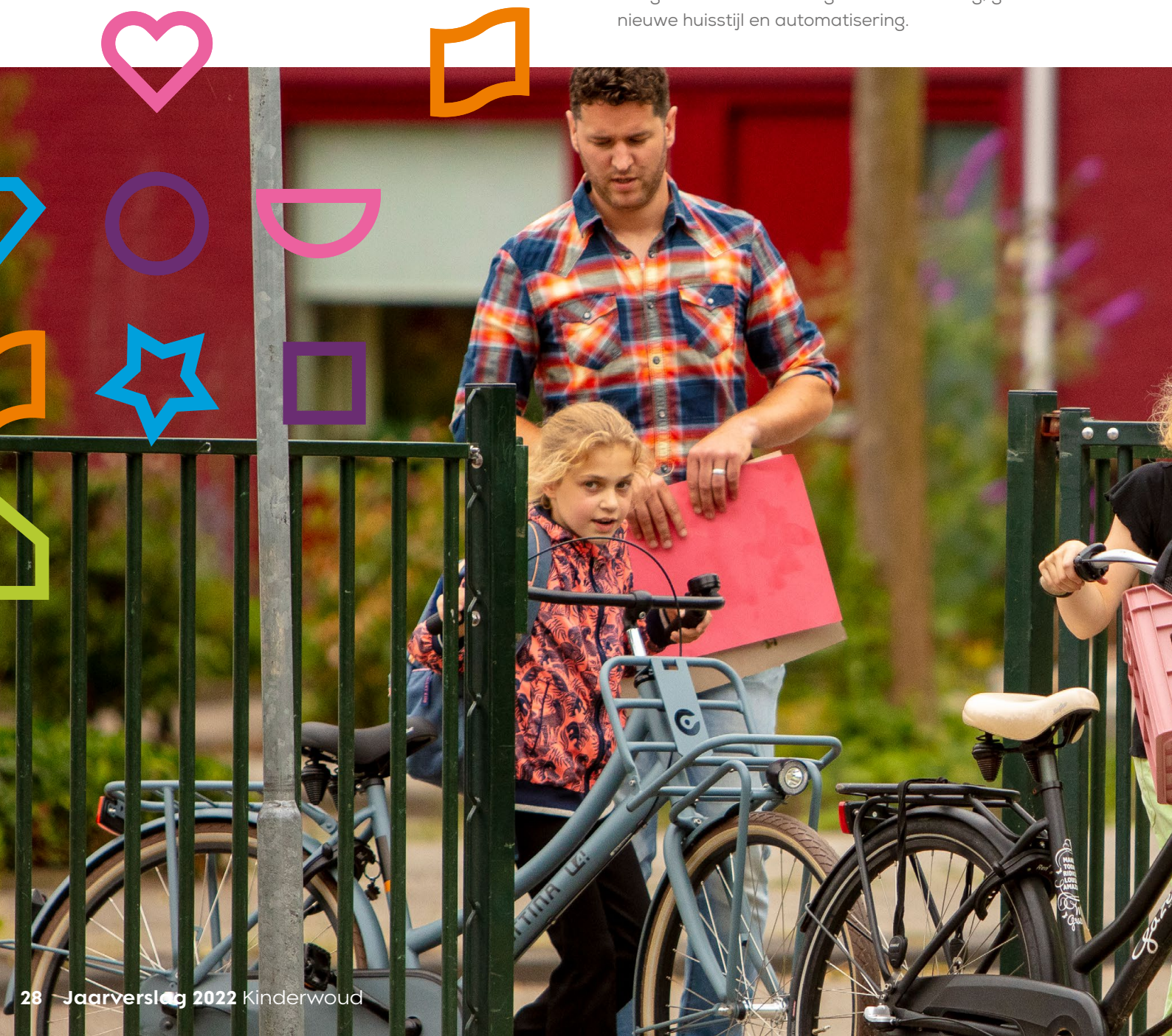
Digitalisering

Op het gebied van digitalisering hebben we verdere vooruitgang geboekt. Na een intensief voortraject wordt vanaf 1 januari 2022 met KidsVision gewerkt, een systeem voor kindplanning en financiën. De personeelsinformatiesystemen van Visma | Raet zijn gemigreerd naar de cloud. Daarnaast zijn we in de loop van 2022 gebruik gaan maken van een managementinformatiesysteem waarbij MT en clustermanagers de beschikking hebben gekregen over een dashboard met managementinformatie op locatieniveau met betrekking tot exploitatie, kindbezetting en personeelsinzet.

Toekomstverwachting Kinderwoud

Kinderwoud heeft voor 2023 een uiterst klein positief resultaat begroot van slechts € 30.000. Hiermee voldoen we niet aan onze rendementsdoelstelling van 3%. Dit is een direct gevolg van het feit dat de in de begroting verwerkte kostenstijgingen niet volledig gedekt worden door de tegemoetkoming van de overheid en de tariefsverhogingen. Vooral het component huisvesting speelt hierin een grote rol. De begroting rekent verder op een behoorlijke groei in omzet die stijgt naar 30 miljoen.

Dit betekent dat we komend jaar scherp aan de wind zullen moeten varen en een strakke "begrotingsdiscipline" zullen moeten hanteren. De introductie van het nieuwe managementdashboard vormt hierbij een welkom hulpmiddel. Anderzijds hebben we bewust ervoor gekozen om de begroting niet uit te kleden en te blijven investeren. Zo hebben we ruimte ingebouwd voor investeringen op het gebied van deskundigheidsbevordering, gebouwen in nieuwe huisstijl en automatisering.

De eerste maanden van 2023 laten inmiddels een eerste indicatie zien over de houdbaarheid van de begroting. Aan de omzetkant zien we dat de voorzichtig begrootte omzet vrijwel zeker overtroffen zal worden. Wat betreft de personeelskosten hebben we inmiddels zicht op de impact van het bereikte cao-akkoord voor de kinderopvang. De extra kosten zullen ongeveer € 100.000 hoger uitvallen dan begroot.

De komende jaren gaan we ons voorbereiden op de bijna gratis kinderopvang in 2025. Mogelijk gaat dit een verdere groei van de branche betekenen. Kinderwoud juicht deze ontwikkeling van harte toe, juist om de segregatie die nu aanwezig is in de kinderopvang te neutraliseren. We zetten als organisatie alles op alles op onze kinderopvang toegankelijk te houden

voor alle kinderen. Zonder dat de kwaliteit van onze opvang achteruitgaat, want kinderopvang speelt een ontzettend belangrijke rol in de ontwikkeling van onze kinderen. Uiteindelijk willen we graag naar 100% gratis kinderopvang zodat alle kinderen optimale ontwikkelingskansen kunnen bieden.

Natuurlijk gaat deze mogelijke groei ons voor uitdagingen stellen: we moeten ervoor zorgen dat we voldoende personeel en huisvesting hebben én dat de kwaliteit van onze opvang hoog blijft. De verwachting is dat de stelselwijziging gepaard zal gaan met wijzigingen in het huidige regeringsbeleid. Kinderwoud heeft in de afgelopen jaren altijd adequaat op nieuwe ontwikkelingen in kunnen spelen. Dat sterkt ons in het vertrouwen dat we ook deze uitdaging goed aan kunnen.

9. Locaties

Kinderdagopvang

- **'t Wad**, Midlumerlaan 13, , Harlingen
- **AZC Sneek**, Janco Douwmastraat 29, Sneek
- **Bernestate**, Frisiastate 23B, Oentsjerk
- **De Arke**, Tramdyk 10, Lemmer
- **De Barte**, Ds. Veenweg 10, De Knipe
- **De Bijenkorf**, Cyclamenstraat 1, Heerenveen
- **De Bistebus**, Lauermastraat 21-B, Burgum
- **De Bosplaats**, Schoterplein 23, Heerenveen
- **De Einekoer**, Gruttostraat 13, Heerenveen
- **De Kubus**, Fockema Andreaelaan 92, Beetsterzwaag
- **De Petteflet**, Bloemstraat 17a, Sneek
- **De Poppestien**, Mr. W.M. Oppedijk van Veenweg 7, Burgum
- **De Spil**, De Skeauwen 16, Ureterp
- **De Treffer**, Hendrik Ringenoldusstraat 1, Gorredijk
- **Duinterpen**, Keizersmantel 1, Sneek
- **Ferwoude**, Buren 31, Ferwoude
- **Het Arendsnest**, Van Weerden Poelmanstraat 2C, Hurdegaryp
- **Het Bunderbos**, Lavendelheide 21-014, Drachten
- **Het Noorderlicht**, F Domela Nieuwenhuisstraat 81, Harlingen
- **Het Zonnetje**, Mr. C.P.M. Rommestraat 6, Sneek
- **It Protternêst**, Van Cronenburgweg 1, Noardburgum
- **Loevestein**, Berend Wapstrastrjitte 3, Gorredijk
- **Mearkelân**, Van Haersmasingel 6, Oentsjerk
- **Oeps**, Vogelwijk 20, Heerenveen
- **Piipba**, Reidfjild 54, Tytsjerk
- **Scharnegoutum**, De Terp 2, Scharnegoutum
- **Sneek-Centrum**, Lange Veemarkstraat 2, Sneek
- **Us Kubus**, Barten 11, Heerenveen
- **Wommels**, Walperterwei 41G, Wommels
- **Woudsend**, Midstrjitte 45, Woudsend

Peuteropvang

- **De Einekoer**, Gruttostraat 13, Heerenveen
- **De Greide**, Buurtlaan 2, Jistrum
- **De Ichthus**, Simke Kloostermanstrjitte 44, Gytsjerk
- **De Kompenije**, Wolfsklauw 25, Jubbega
- **De Kubus**, Fockema Andreaelaan 92, Beetsterzwaag
- **De Librije**, Wabbe Wissestrjitte 15, Gorredijk
- **De Lytse Bearkes**, Molenweg 29, Nieuwehorne
- **De Opstap**, Heemstrasingel 45, Oentsjerk
- **De Oudvaart**, Loengasterlaan 3, Sneek
- **De Petteflet**, Bloemstraat 17a, Sneek
- **De Poppestien**, Mr. W.M. Oppedijk van Veenweg 7, Burgum
- **De Skoatterkes**, Van Leeuwenhoekweg 8, Oudeschoot
- **De Treffer**, Hendrik Ringenoldusstrjitte 1, Gorredijk
- **De Triangel**, Ds. Oosterhuisstraat 33, Suwald
- **De Windbreker**, Hugo de Grootstraat 2, Sneek
- **Duinterpen**, Keizersmantel 1, Sneek
- **Ekke de Haan**, Zegge 2, Heerenveen
- **Epemaskoalle**, Ds. H.W.C.A. Visserleane 11, Ysbrechtum
- **Ferwoude**, Buren 31, Ferwoude
- **Het Arendsnest**, Van Weerden Poelmanstraat 2D, Hurdegaryp
- **Het Kompas**, Jol 38, Heerenveen
- **Het Noorderlicht**, F. Domela Nieuwenhuisstraat 81, Harlingen
- **Het Vogelnest**, Tureluurstraat 20, Heerenveen
- **Hummelhof**, Kjellingen 18, Eastermar
- **It Protternest**, Van Cronenburgweg 1, Noardburgum
- **Langezwaag**, De Klamp 12, Langezwaag
- **Loevestein**, Berend Wapstrastraat 3, Gorredijk
- **Lyts Grut**, Master Lubwei 2, Garyp
- **Oosterzee**, De Grieën 5, Oosterzee
- **Piipba**, Reidfjild 54, Tytsjerk
- **Scharnegoutum**, De Terp 2, Scharnegoutum

- **Sint Jozef**, Van Dekemalaan 2, Heerenveen
- **Thomas**, Louw Doniastraat 1, Sneek
- **Thrimwalda**, Dr. O. Postmastrjitte 6, Gytsjerk
- **Ureterp**, De Skeauwen 16, Ureterp
- **Us Kubus**, Barten 11, Heerenveen
- **Woudsend**, Kleasterstrjitte 2, Woudsend

Buitenschoolse opvang

- **'t Wad**, Midlumerlaan 13, Harlingen
- **Albertine Agnes**, Prins Bernhardweg 33, Oranjewoud
- **Berneroefke**, Jancko Douwamastraat 35, Sneek
- **Bloei**, Buorren 21, Terherne
- **De Akkers**, Veluwelaan 47, Heerenveen
- **De Arke**, Tramdyk 10, Lemmer
- **De Barte**, Ds. Veenweg 10, De Knipe
- **De Bijenkorf**, Cyclamenstraat 1, Heerenveen
- **De Bistebus**, Lauermanstraat 21B, Burgum
- **De Bosplaats**, Schoterplein 23, Heerenveen
- **De Einekoer**, Gruttostraat 13, Heerenveen
- **De Finne**, Fockema Andrealaan 94, Beetsterzwaag
- **de Greide**, Buorrefinnewei 2, Jistrum
- **De Kompenije**, Wolfsklauw 25, Jubbega
- **De Kubus**, Fockema Andrealaan 92, Beetsterzwaag
- **De Librije**, Wabbe Wisselstrjitte 15, Gorredijk
- **De Opdracht**, Foareker 21, Ureterp
- **De Oudvaart**, Loengasterlaan 3, Sneek
- **De Petteflet**, Bloemstraat 17a, Sneek
- **De Roerganger**, Vogelwijk 21, Heerenveen
- **de Spil**, De Skeauwen 16, Ureterp
- **De Treffer**, Hendrik Ringenoldusstrjitte 1, Gorredijk
- **De Triangel**, Dominee Oosterhuisstraat 33, Suwald
- **De Windbreker**, Hugo de Grootstraat 2, Sneek
- **Duinterten**, Keizersmantel 1, Sneek
- **Epemaskoalle**, Ds. H.W.C.A. Visserleane 11, Ysbrechtum
- **Ferwoude**, Buren 31, Ferwoude
- **Gytsjerk**, Simke Kloostermanstraat 44, Gytsjerk
- **Het Arendsnest**, Van Weerden Poelmanstraat 2C, Hurdegaryp
- **Het Kompas**, Jol 38, Heerenveen
- **Het Noorderlicht**, F Domela Nieuwenhuisstraat 81, Harlingen
- **Het Zonnetje**, Mr. C.P.M. Rommestraat 6, Sneek
- **It Protternêst**, Van Cronenburgweg 1, Noardburgum
- **Julianaschool**, Bloemstraat 15, Sneek
- **Langezwaag**, De Klamp 12, Langezwaag
- **Loevestein**, Berend Wapstrastrjitte 3, Gorredijk
- **Mearkelân**, Van Haersmasingel 6, Oentsjerk
- **Mijnheer Nilsson**, Middelwyk 2, Drachten
- **Oudega**, Tsjerkemar 8, Oudega
- **Piipba**, Reidfjild 4, Tytsjerk
- **Reinbôge**, Ikmounewei 61, Burgum
- **Scharnegoutum**, De Terp 2, Scharnegoutum
- **Sint Jozef**, van Dekemalaan 2, Heerenveen
- **Sportief Sneek**, Molenkrite 132, Sneek
- **Thomas**, Louw Doniastraat 1, Sneek
- **Tijnje**, Master Roordawei 1a, Tijnje
- **Us Kubus**, Barten 11, Heerenveen
- **Wommels**, Walperterwei 41G, Wommels
- **Woudsend**, Kleasterstrjitte 2, Woudsend

F&F-locaties

Kinderdagopvang

- **Bloem**, St. Martiniplantsoen 14, Franeker
- **Inky Pinky**, Sélanswei 2, Raerd
- **Middelpunt**, Fonteinstraat 1, Midlum

Peuteropvang

- **'t Berneplakje**, Buorsterwyk 38, Lippenhuizen
- **'t Krielhoekje**, Aise Bruggenswei 2, Hoornsterzwaag
- **Middelpunt**, Fonteinstraat 1, Midlum
- **Peuterpret**, Buorren 30, Raerd

Buitenschoolse opvang

- **it Berneplakje**, Buorsterwyk 36, Lippenhuizen
- **Middelpunt**, Fonteinstraat 1, Midlum

